

**OPINIA 47/2019**  
**PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA**  
**Z DNIA 05.07.2019 r.**

**w sprawie poprawki nr 1, poprawki nr 2 i poprawki nr 3 Radnego Łukasza Wantucha do projektu uchwały Rady Miasta Krakowa zmieniającej uchwałę Nr XCV/1425/14 w sprawie przyjęcia programu osłonowego dotyczącego udzielania mieszkańcom Gminy Miejskiej Kraków pomocy w zakresie dożywiania – druk nr 516**

Na podstawie § 30 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały Nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie Statutu Miasta Krakowa (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2014 r., poz. 6525) postanawia się, co następuje:

Opiniuje się **negatywnie** z uwagami poprawkę nr 1, poprawkę nr 2 oraz poprawkę nr 3 wniesione przez Radnego Łukasza Wantucha do projektu uchwały Rady Miasta Krakowa zmieniającej uchwałę Nr XCV/1425/14 w sprawie przyjęcia programu osłonowego dotyczącego udzielania mieszkańcom Gminy Miejskiej Kraków pomocy w zakresie dożywiania – druk nr 516

**UZASADNIENIE**

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. W myśl art. 40 ust. 1 wymienionej wyżej ustawy, na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (dalej: „u.o.p.s.”) w sposób wyraźny określa w jakich przypadkach i w jakim zakresie rada gminy posiada kompetencje uchwałodawcze w ramach materii uregulowanej przepisami tejże ustawy.

Uchwała Nr XCV/1425/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego dotyczącego udzielania mieszkańcom Gminy Miejskiej Kraków pomocy w zakresie dożywiania, jest aktem prawa wydanym na podstawie wyraźnego upoważnienia ustawowego. Zgodnie bowiem z art. 8 ust. 2 u.o.p.s. rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty kryterium dochodowego uprawniające do zasiłków okresowego i celowego, a zgodnie z treścią art. 96 ust. 4 u.o.p.s., rada gminy określa, w drodze uchwały, zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, o których mowa w ust. 2 ww. przepisu, będących w zakresie zadań własnych. Powyższe przepisy wskazane zostały w podstawie prawnej uchwały Nr XCV/1425/14, jak również w aktualnym projekcie uchwały ją zmieniającej. Ponadto, przyjęcie przez gminę programu osłonowego w oparciu o art. 17 ust. 2 pkt 4 u.o.p.s. stanowiło i stanowi nadal, warunek skorzystania w ramach wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania, z możliwości przyznania dzieciom i uczniom posiłku na podstawie informacji dyrektora szkoły lub przedszkola (Program przyjęty Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020 /pkt. V.2.1./, a następnie Program przyjęty uchwałą Nr 140

Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 /pkt III.1.3/).

Analiza treści poprawek nr 1, nr 2 i nr 3 zgłoszonych do projektu uchwały Rady Miasta Krakowa zmieniającej uchwałę Nr XCV/1425/14 w sprawie przyjęcia programu osłonowego dotyczącego udzielania mieszkańcom Gminy Miejskiej Kraków pomocy w zakresie dożywiania (druk nr 516) prowadzi do wniosku, iż dotyczą one materii niemieszczącej się w zakresie delegacji uchwałodawczej zawartej w cytowanych wyżej przepisach ustawy o pomocy społecznej, stanowiących podstawę prawną wydania uchwały Nr XCV/1425/14 i wskazanych w projekcie uchwały ją zmieniającej. Ponadto należy podkreślić, że w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej brak innych norm o charakterze kompetencyjnym, które pozwalałyby na przyjęcie przez radę gminy przepisów objętych treścią poprawek.

Zgodnie z art. 48 u.o.p.s. osoba lub rodzina ma prawo do posiłku jeżeli jest tego pozbawiona, a jego zapewnienie jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt 3 u.o.p.s.). Posiłek, tak jak schronienie i niezbędne ubranie, jest świadczeniem odnoszącym się do niezbędnego minimum bytowego, pomoc ta odnosi się do podstawowych potrzeb człowieka i jest świadczona na elementarnym poziomie. Sposób realizacji pomocy w formie posiłku precyzuje art. 48b u.o.p.s. Świadczenie w formie posiłku przyznawane jest w drodze decyzji administracyjnej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w ramach którego przeprowadzany jest rodzinny wywiad środowiskowy (wyjątek od tej zasady dotyczy pomocy o charakterze doraźnej przyzwanej dzieciom i młodzieży oraz sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej albo zdarzenia losowego – art. 48b ust. 5 u.o.p.s.).

Wprowadzenie przepisu zgodnie z którym przyznanie pomocy w formie posiłku ma być uzależnione od umycia się w łaźni lub innym miejscu (poprawka nr 1), jak również przepisu warunkującego wydanie gorącego posiłku wykonaniem określonych prac (poprawka nr 2), a także przepisu określającego przypadki w których odmawia się wydania posiłku (poprawka nr 3) jest niedopuszczalne, mając na względzie wymienione wyżej przepisy ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o pomocy społecznej. Treść proponowanych poprawek w całości wykracza poza delegację ustawową, upoważniającą radę gminy do stanowienia przepisów odnoszących się do sposobu przyznawania i realizacji świadczeń z pomocy społecznej. Zasady te, w tym tryb postępowania wskazuje ustawa o pomocy społecznej i przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. Określają one w szczególności warunki przyznania i odmowy przyznania świadczeń z pomocy społecznej, jak również tryb udzielania pomocy. Przyznanie świadczenia jak również odmowa udzielenia pomocy rozpatrywane są w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego w sprawie indywidualnej, przy zastosowaniu ustaw wyżej wskazanych i przepisów wydanych przez radę gminy w oparciu o delegację ustawową.

Z normatywnego charakteru uchwały rady gminy wynika konieczność formułowania zawartych w niej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego, precyzyjnie i kompleksowo realizując delegację ustawową. Wydanie uchwały z naruszeniem przepisów wyznaczających kompetencję do jej podjęcia, stanowi istotne naruszenie prawa i powoduje iż akt taki obarczony jest wadą nieważności. Mając na uwadze powyższe zgłoszone poprawki należało zaopiniować negatywnie.

